

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, 📠 +359 (0) 2 954 95 93, www.babh.government.bg

Приложение към Заповед

№.РД 11-1075/ 04.09.2012

на изпълнителния директор на БАБХ

ИНСТРУКЦИЯ

ЗА

**ПРИЛАГАНЕ ОТ ЛОВЦИТЕ НА МЕРКИ ЗА БИО-СИГУРНОСТ
ПРИ ПЪРВИЧНА ОБРАБОТКА НА ОТСТРЕЛЯН ДИВЕЧ И ВЗИМАНЕ
И ИЗПРАЩАНЕ НА ПРОБИ ЗА ЛАБОРАТОРНА ДИАГНОСТИКА**

Настоящата инструкция има за цел да сведе до минимум риска от разпространение на вируси на особено опасни заболявания по дивеча (шап, класическа чума по свинете, африканска чума по свинете, птичи грип и др.) при обработката на трупове от отстрелян възприемчив дивеч и взимане на проби за лабораторна диагностика и предотвратяване на сериозни икономически загуби за животновъдството и стопанисването на дивеча.

Инструкцията се прилага при непосредствена заплаха от поява и разпространение на особено опасни заразни заболявания и при влошена епизоотична обстановка на територията на страната.

I. Особено опасни заразни болести, общи за дивеча и домашните животни.

Болест	Възприемчив дивеч	Възприемчиви домашни животни
Шап	дива свиня, благороден елен, сърна, елен лопатар, муфлон, дива коза	овце, кози, говеда, биволи, свине
Класическа чума по свинете	дива свиня	свине
Африканска чума по свинете	дива свиня	свине
Син език	благороден елен, сърна, елен лопатар, муфлон, дива коза	овце, кози, говеда, биволи
Птичи грип	пернат дивеч	домашни кокошеви и водоплаващи птици

Таблица. Особено опасни заразни болести, общи за дивеча и домашните животни.

II. Мерки за био-сигурност при първична обработка на дивеч и взимане на проби за лабораторно изследване.

При неправилна обработка и съхранение на труп от отстрелян инфектиран от заразно заболяване дивеч (дива свиня, благороден елен, сърна, пернат дивеч, други), могат да бъдат заразени домашни и диви животни и човек. Заразяването става посредством директен и/или индиректен контакт с инфектирани продукти от дивеча – кожи, вътрешни органи, кръв, месо, др. Ето защо е необходимо стриктно да се спазват описаните по долу задължителни мерки и процедури:

1. Първичната обработка на дивеча непосредствено след отстрела (включваща опаковането и транспортирането на трупа от дивеч до пункт/хладилник за съхранение до излизане на резултат от лабораторното изпитване, взимането и изпращането на проби за лабораторно изследване, отделяне и обезвреждане на вътрешни органи, кожа, пера, др.) се извършва от ветеринарен лекар – ловец или специално обучено за целта лице (ловец) за всяка ловна дружинка.
2. Обучението на определените ловци за взимане, опаковане и изпращане на пробите за лабораторно изследване, както и обработката на дивеча до излизане на резултата от диагностичната лаборатория, се извършва от съответната ОДБХ, на територията, на която ловува дружинката. За извършеното обучение ОДБХ води документация за проведените курсове и обучените ловци.
3. При провеждане на лов **не се извършва** разфасоване на труп на отстрелян дивеч на терена и **най-вече на места обитавани от домашни възприемчиви за заболяване животни (дворове, пасища, водопой е др.)**.
4. Трупът на дивеча се поставя в найлонов чувал или се завива в найлон, по начин гарантиращ предпазване от замърсяване на околната среда и транспортното средство от вируси на заразни заболявания и се транспортира до пункт/хладилник за съхранение.
5. Пробите за лабораторно изследване се взимат в пункта за съхранение, съгласно инструктажа от съответната ОДБХ и след подходящо опаковане се предоставят на официален ветеринарен лекар, който ги изпраща до диагностичната лаборатория.
6. Проби могат да бъдат взети и на терен, единствено от обученото за целта лице, при спазване на задължителните мерки за био-сигурност съгласно инструктажа от съответната ОДБХ.
7. Вътрешните органи, които не се използват за човешка консумация, крака и кожи от дивеч се отделят от обученото лице в обособен за целта чувал в пункта за съхранение и се обезвреждат чрез изгаряне, загробване или изпращане за екарисаж
8. Допуска се, вътрешните органи, които не се използват за човешка консумация, крака и кожи от дивеч да се отделят от обучено лице на терен, непосредствено след отстрела, като незабавно се загробват. Извършва се дезинфекция (с Virkon S) на местото на загробване.

9. При взимането на проби и първичната обработка на отстреляния дивеч, всички лица влизащи в контакт с трупа трябва да бъдат облечени в предпазни облекла за еднократна употреба, които непосредствено след приключване на манипулациите се обезвреждат чрез изгаряне. Същевременно ботушите/обувките се почистват механично и дезинфекцират с дезинфектант (Virkon S). Ръцете се измиват и дезинфекцират. В случай на липса на предпазни облекла, незабавно след приключване на лова, ловецът се преоблича и изпира облеклото си с перилен препарат.
10. Лицата, упълномощени да взимат проби и извършват първичната обработка на дивеча, задължително **не** трябва да отглеждат възприемчиви домашни животни в дома си и не трябва да влизат в контакт с такива в рамките на поне 7 дни след ловния излет.
11. Всички ловци влезли по някакъв начин в пряк контакт с отстрелян дивеч
 - извършват механично почистване и по възможност дезинфекция на ботушите/обувките, контаминирани дрехи, ръце и др.;
 - преобличат и изпират дрехите непосредствено след лова;
 - не влизат в контакт с домашни възприемчиви към заболяване предаващо се от дивеча животни в рамките на 7 дни след ловния излет;
12. Всеки труп на дивеч се идентифицира индивидуално като се записват:
 - име на ловеца отстрелял дивеча;
 - датата на отстрела;
 - местността, където е отстрелян дивеча;
 - вид, пол, възраст, тегло на отстрелян дивеч;
 - видими изменения на трупа;
13. Извършва се дезинфекция (с Virkon S) на мястото, където е паднал трупа на отстреляния дивеч, на превозното средство, с което е транспортиран трупа и на лицата, взели участие в натоварването и разтоварването му.
14. Упълномощеното лице взема проби за изследване за заразно заболяване, съгласно инструкции от БАБХ и ги предоставя на официален ветеринарен лекар за изпращане до диагностична лаборатория, спазвайки всички мерки за био-сигурност съгласно инструктажа.
15. След получаване на отрицателен резултат от лабораторията, трупът се връща за оползотворяване от ловците. След всяко изпращане на пункта/хладилника за съхранение се извършва механично почистване и дезинфекция.
16. При положителен резултата всички последващи мерки се предприемат от БАБХ.
17. Независимо от лабораторния резултат, всички странични животински продукти, непредназначени за човешка консумация (кожи, крака, вътрешни органи, пера и др.) се обезвреждат чрез загробване или изгаряне.
18. При наблюдаване на каквито и да било нехарактерни изменения по трупа на дивеча и вътрешните органи, незабавно се уведомява официалния ветеринарен лекар на съответната община.